Rozvod a rozluka

Slovensko

1 Jaké jsou podmínky pro dosažení rozvodu?

Manželství může ve Slovenské republice zrušit výlučně soud.

2 Jaké jsou důvody k rozvodu?

Soud může manželství na návrh některého z manželů rozvést, pokud jsou vztahy mezi manželi tak vážně narušené a trvale rozvrácené, že manželství nemůže plnit svůj účel a od manželů nelze očekávat obnovení manželského soužití.

Soud zjišťuje příčiny, které vedly k rozvratu vztahů mezi manželi, a při rozhodování o rozvodu k nim přihlédne. Soud při rozhodování o rozvodu vždy přihlédne k zájmu nezletilých dětí.

3 Jaké jsou právní důsledky rozvodu s ohledem na:

3.1 osobní vztahy mezi manželi (například užívání příjmení)

Manžel, který při uzavření manželství přijal příjmení druhého manžela jako společné příjmení, může do tří měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí o rozvodu matričnímu úřadu oznámit, že se vrací ke svému předchozímu příjmení.

Manžel, který při uzavření manželství přijal příjmení druhého manžela jako společné příjmení, a zároveň si ponechal v pořadí uvedené jako druhé příjmení svoje předchozí příjmení, může do tří měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí o rozvodu matričnímu úřadu oznámit, že upouští od používání společného příjmení.

3.2 rozdělení jmění manželů

Rozvodem manželství zaniká společné jmění manželů. Pokud zanikne společné jmění manželů, provede se vypořádání podle zásad uvedených v § 150 občanského zákoníku. K vypořádání společného jmění může dojít: a) dohodou, b) soudním rozhodnutím, c) uplynutím doby.

3.3 nezletilé děti manželů

V rozhodnutí, kterým se rozvádí manželství rodičů nezletilého dítěte, upraví soud rovněž výkon rodičovských práv a povinností k nezletilému dítěti po rozvodu, zejména určí, komu svěří dítě do péče, kdo jej bude zastupovat a spravovat jeho majetek. Rozhodnutí o úpravě výkonu rodičovských práv a povinností lze nahradit dohodou rodičů.

Pokud se rodiče nedohodnou na úpravě styku s nezletilým dítětem, upraví soud tuto otázku rovněž v rozhodnutí o rozvodu. Je-li to třeba v zájmu nezletilého dítěte, soud styk nezletilého s rodičem omezí nebo jej zakáže.

Kromě toho soud určí, jak má rodič, kterému nebylo nezletilé dítě svěřené do péče, přispívat na jeho výživu, případně schválí dohodu rodičů o výši výživného.

3.4 vyživovací povinnosti vůči druhému z manželů?

Rozvedený manžel, který není schopen se sám živit, může žádat od bývalého manžela, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle jeho schopností a možností. Pokud se manželé nedohodnou, určí výši příspěvku na výživu na návrh některého z nich soud.

4 Co se v praxi rozumí právním pojmem „rozluka“?

Rozluku manželství právní řád Slovenské republiky neupravuje.

5 Jaké jsou podmínky rozluky?

5 Jaké jsou právní důsledky rozluky?

6 Co se v praxi rozumí pojmem „prohlášení manželství za neplatné“?

Kromě rozvodu manželství je možné manželství prohlásit rozhodnutím soudu za neplatné. Takové manželství se považuje za neuzavřené od samého začátku (*matrimonium nullum*). Kromě toho může soud prohlásit, že manželství nikdy nevzniklo (*non matrimonium*).

7 Jaké jsou podmínky pro prohlášení manželství za neplatné?

a. Okolnosti, které způsobují neplatnost manželství jsou:

existence jiného manželství,

příbuzenský vztah mezi předky a potomky, jakož i mezi sourozenci, přičemž to stejné platí i o příbuzenství založené osvojením,

nedostatek věku, pokud jde o nezletilého staršího 16 let a mladšího 18 let,

duševní porucha, která by měla za následek omezení svéprávnosti,

prohlášení o uzavření manželství, které nebylo uzavřeno svobodně, vážně, určitě a srozumitelně.

Pokud navzdory existenci některé z uvedených okolností vylučujících uzavření manželství dojde k uzavření manželství, považuje se toto za vzniklé (existující), a to až do pravomocného rozhodnutí soudu o prohlášení takového manželství za neplatné.

b. Manželství nevznikne, pokud prohlášení o uzavření manželství:

bylo vynuceno násilím,

učinila jej nezletilá osoba mladší 16 let,

bylo učiněno před nepříslušným matričním úřadem s výjimkou podle § 4 odst. 2 a 3 nebo pokud bylo prohlášení o uzavření manželství učiněno před nepříslušným starostou nebo primátorem nebo poslancem obecního zastupitelstva nebo městského zastupitelstva,

bylo učiněno před církví nebo náboženskou společností, která není registrovaná podle zvláštního předpisu, nebo pokud bylo prohlášení o uzavření manželství učiněno před osobou, která nebyla oprávněna vykonávat činnost duchovního registrované církve nebo náboženské společnosti,

bylo učiněno v cizině před orgánem, který k tomu nebyl určen nebo

bylo učiněno zástupcem bez platného zmocnění, nebo pokud došlo k odvolaní zmocnění podle tohoto zákona.

8 Jaké jsou právní důsledky prohlášení manželství za neplatné?

Manželství, o kterém soud rozhodl, že je neplatné, se považuje za neuzavřené.

Po rozhodnutí soudu o neplatnosti manželství upravují práva a povinnosti manželů ke společnému dítěti a jejich majetkové poměry stejná ustanovení jako v případě rozvedených manželů. Rozhodnutím o neplatnosti manželství ztrácí platnost rovněž prohlášení manželů o společném příjmení, takže každý z nich je povinný užívat své původní příjmení.

9 Existují alternativní mimosoudní prostředky umožňující řešit otázky týkající se rozvodu bez nutnosti obracet se na soud?

Rozvod manželství může prohlásit výlučně soud. Pro řešení souvisejících otázek lze použít zákon o mediaci č. 420/2004 Sb.

10 Kam mám podat svůj návrh na rozvod/rozluku osob/prohlášení manželství za neplatné? Jaké náležitosti musí být splněny a jaké dokumenty by měly být přiloženy k žádosti?

Návrh na rozvod manželství, prohlášení manželství za neplatné nebo prohlášení, že manželství nevzniklo, se podává k okresnímu soudu.
Místně příslušný je soud, v jehož obvodě měli manželé poslední společné bydliště, pokud bydlí v obvodě tohoto soudu alespoň jeden z nich. Jinak je místně příslušný obecný soud odpůrce. Pokud nelze příslušnost soudu takto určit, je příslušný obecný soud navrhovatele.
Návrh musí obsahovat náležitosti uvedené v § 127 zákona č. 160/2015 Sb. o občanském soudním řádu pro sporná řízení (Civilný sporový poriadok) a v § 25 a § 26 zákona č. 161/2015 Sb. o občanském soudním řádu pro nesporná řízení (Civilný mimosporový poriadok).
Z návrhu musí být zjevné, kterému soudu je určen, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsán. Kromě toho v něm musí být označeni účastníci, případně jejich zástupci, uveden pravdivý a úplný popis rozhodujících skutečností, označeny důkazy k jejich prokázání, a musí z něj být patrné, čeho se navrhovatel domáhá. Navrhovatel je povinen k návrhu připojit listinné důkazy, kterých se dovolává.

11 Je možno získat právní pomoc na pokrytí nákladů spojených s řízením?

Poskytovaní právní pomoci upravuje zákon. č. 327/2005 Sb. o poskytování právní pomoci osobám v materiální nouzi.
Za řízení o rozvod manželství se platí soudní poplatek. Účastník řízení může požádat o osvobození od placení soudních poplatků.
Na návrh může soud přiznat účastníkovi celkové nebo částečné osvobození od soudních poplatků, pokud to poměry účastníka odůvodňují a pokud nejde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňovaní nebo bránění práva. Nerozhodne-li soud jinak, vztahuje se osvobození na celé řízení a má i zpětnou účinnost, poplatky zaplacené před rozhodnutím o osvobození se však nevracejí.

12 Je možné podat proti rozhodnutí o rozvodu manželství/rozluce/prohlášení manželství za neplatné opravný prostředek?

Proti rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě 15 dní od doručení soudního rozhodnutí.

13 Co musím udělat pro to, aby rozhodnutí o rozvodu/rozluce/prohlášení manželství za neplatné, které vynesl soud v jiném členském státě, bylo uznáno v tomto členském státě?

Je třeba podat návrh na uznaní rozhodnutí. Věcně a místně příslušným je krajský soud v Bratislavě.
Pravomocná rozhodnutí v manželských věcech vydaná po 1. 5. 2004 v jiných členských státech (s výjimkou Dánska) se uznávají podle nařízení č. 2201 /2003 z 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávaní a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000. Rozhodnutí se uznávají bez zvláštního řízení, zejména se nevyžaduje žádný zvláštní postup při změně zápisu v matrice.
Zúčastněná strana však může požádat o vydaní zvláštního rozhodnutí o uznání cizího rozhodnutí v manželské věci. Pro řízení o uznání cizího rozhodnutí je příslušný krajský soud v Bratislavě.
Pokud jde o rozhodnutí vydané v Dánsku nebo v členském státě před 1. 5. 2004, vzniká nutnost podat návrh na uznaní cizího pravomocného rozhodnutí v manželské věci, jestliže je alespoň jedním z účastníků řízení slovenský občan. Toto řízení se zahajuje na návrh, ke kterému je oprávněn ten, kdo je v cizím rozhodnutí označený jako účastník. Pro řízení o uznání cizího rozhodnutí je příslušný krajský soud v Bratislavě.

14 Na který soud bych se měl obrátit, pokud chci rozporovat uznání rozhodnutí o rozvodu/rozluce/zrušení manželství vynesenému v jiném členském státě? Jaké řízení se v těchto případech použije?

Proti rozhodnutí o uznání či neuznání cizího rozhodnutí lze podat odvolání. Odvolaní se podává krajskému soudu v Bratislavě a rozhoduje o něm Nejvyšší soud.

15 Právo, kterého státu se použije na rozvodové řízení mezi manželi, kteří nežijí v tomto členském státu nebo kteří mají rozdílná státní občanství?

Zrušení manželství rozvodem se řídí právním řádem státu, jehož státními příslušníky jsou manželé v okamžiku zahájení řízení. Pokud jsou manželé příslušníky různých států, řídí se zrušení manželství rozvodem slovenským právním řádem.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu Vaše Evropa.
Velice uvítáme jakoukoli zpětnou vazbu ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

Poslední aktualizace: 03/01/2022
Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.